

har Lyft til at kalde dem for Aristokrati, saa kan han jo gjerne gjøre det. Han synes dog at mene, at nogle af de Bønder, som være gaaede med til hans Kommunallov, senere have ønsket ikke at være gaaet med dertil. Jeg er ikke fri for at tro, at det ærede Medlem har Ret i den Betragtning. Det er vist saaledes, at En og Anden, muligvis af Hensyn til Valgdagen, kan være gaaet med til hans Kommunallov, medens han i sit Hjerte har misbilliget den. Det er af den Slags Ting, som jeg aldrig har kunnet bringe mig selv til at gjøre. Naar jeg misbilliger en Sag, saa siger jeg det helst rent ud, for at Folk kunne vide, hvor de have mig; men det, som det ærede Medlem mener, En og Anden kunde have gjort, synes jeg ikke, det er rigtigt at gjøre.

Jeg skal ikke anstille videre Betragtninger over det ærede Medlems Forslag om, hvad Kvinders kommunale Valgret og Valgbarhed fører til; men jeg tror rigtignok, at det Bedste vil være, at vi blive fri for at faae dem ind i vore kommunale Raad og med til de kommunale Valg. Jeg skal dog ikke indlade mig videre paa at motivere dette.

Det ærede Medlem mente, at det var saa gyseligt, at et saadant aristokratist Sogneraad kunde sidde og lade Skolevæsenet stagne, uden at det store Flertal af Kommunens Beboere kunde øve nogen Indflydelse derpaa. Det kan et saadant aristokratist Sogneraad slet ikke gjøre; thi der er ogsaa andre end Sogneraadet, der have Tilsyn med Skolevæsenet, det er under Kontrol af Skoledirektionen o. s. v. Det er ikke overladt til Sogneraadene, hvorvidt de ville pleie Skolevæsenet eller ikke; thi gjøre de ikke deres Pligt frivillig, saa er der en Magt, som kan tvinge dem dertil, og navnlig har jeg set Exempler paa, at man endog har maattet gaa meget strengt til Værks mod et Sogneraad, som har fundet for godt at negte de lovbefalede Indberetninger om et enkelt Spørgsmaal, saa i den Henseende kan det ærede Medlem jo herolige sig. Men selv om der var nogen Grund til at foretage nogen Forandring ved Skolevæsenet, kunde det ogsaa meget godt ske, uden at man behøvede at indføre saadanne Valgbestemmelser, som det ærede Medlem her foreslaar. Husker jeg ikke feil, saa har der tidligere været Forslag fremme om at lægge Valget af Skolelærere fra Sogneraadene over paa samtlige Distrikts Beboere; det var en Maade, hvorpaa man ogsaa kunde komme til at lade de enkelte Beboere faae større Indflydelse paa Skolevæsenet, end de for Øieblikket have. Naar Alt kommer til Alt, den væsentlige, virkelige Hovedindflydelse som Sogneraadene nu have

paa Skolevæsenet, er den Indstillingsret, som de nu have. Men denne kunde ogsaa uden saadanne Forholdsregler, som her er Tale om, flyttes hen et andet Sted, hvor den kunde komme i bedre Hænder. Jeg har ikke villet indlade at sige dette nu, for at det kan vides, at jeg staar paa det samme Standpunkt overfor dette Lovforslag, som jeg stod paa i 1872, da det ærede Medlem første Gang kom frem med det. Jeg gik til Valg i 1872 imod det Lovforslag, det ærede Medlem her har bragt frem, og jeg trøster mig til at gjøre det endnu en Gang, om saa skal være.

Indenrigsministeren (Ingerslev):

Saa dette Lovforslag er en gammel Bekjend. I mange Aar har der været forhandlet om Forslag, som gik i samme Retning som dette, men hidtil har det været uden Resultat. I Fjor forelaa et Forslag ganske i samme Affattelse som dette. Der kan være enkelte Redaktionsforandringer; det tør jeg ikke sige Noget om; men i Realiteten foreligger Lovforslaget ganske som det forelaa i Fjor. Jeg havde dengang Leilighed til at angive mit Standpunkt til Lovforslaget og ogsaa til at omtale enkelte Bestemmelser, som syntes mig særlig ubehdige; og jeg kan ganske henholde mig dertil. Jeg skal gjøre den enkelte Bemærkning til det ærede Medlem, at naar den nugældende Valglov til vore Kommuner som Helhed er saa slet og uretfærdig, som det ærede Medlem gaar ud fra — der kan være enkelte Ting at rette, det taler jeg ikke om — saa maatte vi jo have forførdelige kommunale Tilstande her i Landet. Ja, det er praktiske Forhold, det er ikke rent theoretiske Betragtninger, det her gjælder om. Have vi et slet og uretfærdigt Valghystem, som er stadeligt for Landet i enhver Henseende, saa have vi ogsaa en daarlige kommunal Ordning, saa maa det gaa slet. Jeg har ikke den Fornemmelse, og jeg har dog haft Leilighed til at deltage i det kommunale Liv, og jeg har endnu Leilighed til at staa i Forhold til Kommuner, men jeg har ikke overfor Kommunerne her i Landet den Fornemmelse, at Tilstanden er saa forførdelig. Jeg kan dog ikke tro, at Trangen til Forandring er saa paatrængende, som det ærede Medlem mener. Det er ogsaa her i Thinget ingenlunde saa nalmindeligt, at man henviser til Sogneraadene og ogsaa tager Hensyn til Amtsraadene og til Kjøbstadskommunerne, og da mener, at det er Korporationer, som ganske vel ere i Stand til at præstere, hvad der efter deres Stilling forlanges af dem, saa jeg kan ikke tro, at Thinget deler det ærede Medlems Mening om, at Tilstanden er saa